

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Podstawy pedagogiki i edukacji	5.0.2682
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Zakład Pedagogiki Ogólnej	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Biologia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia angielska
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	moduł specjalnościowy	filologia germańska
		specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia polska	moduł specjalnościowy	nauczycielska, wiedza o teatrze, nauczycielska, wiedza o mediach i pracy dziennikarza, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o języku i kulturze kaszubskiej, nauczycielska, nauczycielska, edytorska, nauczycielska, logopedyczna, nauczycielska, wiedza o filmie, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o kulturze
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska, nauczanie języka polskiego jako obcego
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Iberystyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	specjalność nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Historyczny	Historia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska, nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Nauk Społecznych	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska, specjalność: geografia z przyrodą, nauczycielska, nauczycielska, specjalność: geografia z przedsiębiorczością, nauczycielska ścieżka geografia z przedsiębiorczością, nauczycielska ścieżka geografia z przyrodą
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Małgorzata Lewartowska-Zychowicz; dr Grażyna Szyling; dr Sylwester Zielka; prof. UG, dr hab. Agnieszka Nowak-Łojewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 wykładów	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin przygotowania do zdania egzaminu	
zajęcia w sali dydaktycznej		= 2 ECTS	
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- W przypadku formy zdalnej: egzaminy cząstkowe	
		- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi	
		- egzamin pisemny testowy	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Kryterium zaliczenia egzaminu stanowi znajomość treści programowych i lektury do samodzielnego studiowania	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt kształcenia		Egzamin pisemny	
		Wiedza	
B2.W3.		X	
[efekt spoza matrycy]		X	
		Kompetencje	
B2.K3.		X	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
brak			
B. Wymagania wstępne			
brak			
Cele kształcenia			
Zapoznanie studentów z:			
<ul style="list-style-type: none"> przedmiotem badań pedagogicznych, elementarną terminologią pedagogiczną, metodami badań pedagogicznych, związkami pedagogiki z innymi dyscyplinami nauk społecznych i humanistycznych; paradygmatami pedagogicznymi; podstawowymi kontekstami (społecznymi, kulturowymi, politycznymi) praktyk edukacyjnych; 			

- filozoficznymi, socjologicznymi i psychologicznymi koncepcjami podmiotowości i wywodzonymi z nich praktykami edukacyjnymi (praktyki dyrektywne, praktyki niedyrektywne, praktyki krytyczne i emancypacyjne);
- procesem wychowania: jego funkcjami, strukturą, właściwościami i dynamiką.

Treści programowe

1. Pedagogika jako dyscyplina naukowa:
  - przedmiot badań pedagogiki,
  - system pojęciowy pedagogiki,
  - strategie i metody badań pedagogicznych,
  - związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi),
  - paradygmaty pedagogiczne
2. Konteksty społecznych praktyk edukacyjnych:
  - teoria dystansu międzypokoleniowego
  - dziesięciościan edukacji
2. Filozoficzne, socjologiczne i psychologiczne podstawy edukacji:
  - modele podmiotowości a praktyki edukacyjne (praktyki dyrektywne, praktyki niedyrektywne, praktyki krytyczne i emancypacyjne)

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć :

Pedagogika, Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.), Warszawa 2003;

K. Rubacha, Metodologia badań nad edukacją, Warszawa 2016;

B. Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998;

G. Gutek, Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003;

A. Męczkowska, Podmiot i pedagogika, Wrocław 2006;

Z. Kwieciński, Dziesięciościan edukacji...(w:) T. Jaworska, R. Leppert (red.) Wprowadzenie do pedagogiki, Kraków 1998; R. Miller, Socjalizacja, wychowanie, psychoterapia, Warszawa 1981;

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

I. Illich, Odszkolnić społeczeństwo, Wyd. Bęc Zmiana, Warszawa 2010.

Kierunkowe efekty uczenia się

B2.W3.

B2.K3.

Wiedza

Student/ka zna i rozumie:

[Efekt spoza standardu] przedmiot i metody badań pedagogicznych, system pojęciowy współczesnej pedagogiki i jej podstawowe orientacje teoretyczne; filozoficzne, socjologiczne i psychologiczne podstawy wychowania i edukacji; B.2.W3. proces wychowania: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę.

Umiejętności

Kompetencje społeczne (postawy)

Student/ka jest gotowy/a do:

B.2.K3. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

Kontakt

pedmlz@ug.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Podstawy psychologii	5.9.0152
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Psychologii	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Biologia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia angielska
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	specjalizacja	nauczycielska
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	moduł specjalnościowy	filologia germańska
		specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia polska	moduł specjalnościowy	nauczycielska, wiedza o teatrze, nauczycielska, wiedza o mediach i pracy dziennikarza, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o języku i kulturze kaszubskiej, nauczycielska, nauczycielska, edytorska, nauczycielska, logopedyczna, nauczycielska, wiedza o filmie, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o kulturze
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska, nauczanie języka polskiego jako obcego
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia rosyjska
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	Podstawowa
Wydział Filologiczny	Iberystyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	specjalność nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Historyczny	Historia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska, nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

prof. UG, dr hab. Katarzyna Skrzypińska; dr Anna Jarmołowska; dr Grażyna Szyling; prof. UG, dr Marcin Szulc; dr Rafał Lawendowski

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin**Liczba punktów ECTS****Formy zajęć**

Wykład

2

Sposób realizacji zajęć

zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Wykład: 30 godz.

Termin realizacji przedmiotu

2021/2022 letni

Status przedmiotu

- fakultatywny (do wyboru)
- obowiązkowy

Język wykładowy

polski

Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją
- Wykład konwersatoryjny
- Wykład problemowy
- Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne**Sposób zaliczenia**

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

Zaliczenie: pisemne testowe i pisemne z pytaniami (zadaniami) otwartymi

Podstawowe kryteria oceny

Świadomość zagadnień wskazanych w piśmiennictwie przedmiotu, zaliczenie egzaminu pisemnego

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

Zakładany efekt uczenia się	Wykład konwersatoryjny	Wykład problemowy	Wykład z prezentacją multimedialną	Analiza tekstów z dyskusją
Wiedza				
B.1.W1.	X	X	X	X
B.1.W3.	X	X	X	X
B1.w4	X	X	X	X
Umiejętności				
B.1.U2.	X	X	X	X
B.1.U3.	X	X		X
B.1.U4.	X	X		X
B.1.U5.	X	X	X	X
B.1.U6.	X			X
B.1.U7.	X			X
B.1.U8.	X	X		X
Kompetencje				
B.1.K1.	X	X		X
B.1.K2.	X			X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

brak

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z psychologią jako dyscypliną naukową oraz przedstawienie możliwych aplikacji wiedzy z zakresu tej dziedziny nauki w działaniach praktycznych. Ważnym elementem zajęć jest zrozumienie jak funkcjonuje człowiek traktowany jako jednostka psychologiczna, prezentacja badań z zakresu psychologii oraz nakreślenie nowych perspektyw badawczych w tym obszarze. Podkreślona zostanie rola psychologii w życiu codziennym człowieka, przestrzeni edukacyjnej i wychowawczej, a także czynniki społeczne i podmiotowe kształtujące relację uczeń – nauczyciel. Tym samym celem zajęć będzie przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela w szkole ponadpodstawowej, przygotowanie do wspierania wszechstronnego rozwoju ucznia, indywidualizacji procesu nauczania oraz zaspakajania specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.

Treści programowe

1. psychologia jako nauka; jej główne pytania, kierunki i metody badawcze (jakościowe, ilościowe, korelacyjne, eksperymentalne), główne kierunki psychologii
2. procesy poznawcze
  - spostrzeganie i odbieranie wrażeń
  - uwaga jako proces, cechy uwagi, zaburzenia uwagi, techniki wspomagające procesy uwagowe
  - pamięć jako zdolność i pamięć jako proces (zapamiętywanie, przechowywanie, odtwarzanie)
  - metody wspierania pamięci (mnemotechniki)
  - język
  - myślenie, definicja i typy myślenia, myślenie a rozwiązywanie problemów, techniki uczenia się poznawczego
3. procesy emocjonalne i motywacyjne
  - emocje, typy, klasyfikacje wpływ na funkcjonowanie ucznia i nauczyciela
  - motywacja, aspiracje, zasady motywowania w środowisku szkolnym i domowym
4. różnice indywidualne a funkcjonowanie szkolne ucznia i nauczyciela
  - temperament
  - osobowość
  - inteligencja
  - styl poznawczy
5. procesy społeczne
  - stereotypy i uprzedzenia
  - role płciowe

- konformizm
- wywieranie wpływu
- agresja

Wykaz literatury

- A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
- Mietzel, G. (2013). Wprowadzenie do psychologii. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Strelau, J. Doliński, D. (2014) Psychologia akademicka, t. 1-2. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Wojciszke B. (2007). Człowiek wśród ludzi. Warszawa: Scholar.
- Zimbardo, P.G., Johnson, R.L. i McCann, V. (2010). Psychologia. Kluczowe koncepcje. Warszawa: PWN. Tom 1,2,3,4,5.
- B. Literatura uzupełniająca
- Brzezińska, A. (2009). Społeczna psychologia rozwoju. Warszawa: Scholar
- Cialdini R.(2001), Wywieranie wpływu na ludzi. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Fontana, D. (1998). Psychologia dla nauczycieli. Poznań: Zysk i S-ka
- Kozielecki J. (2000) Koncepcje psychologiczne człowieka. Warszawa: Wydawnictwo Żak.
- Maruszewski, T (2001). Psychologia poznania. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Kierunkowe efekty uczenia się

H2A_W02
H2A_W03
H2A_W06
H2A_W04
S2A_W03 S2A_W04 S2A_W08S2A_W09
S2A_U01 H2A_U01
H2A_U02 S2A_U06
S2A_U04 S2A_U07
H2A_K01 S2A_K06
S2A_K04 S2A_K05
S2A_K02 H2A_K02

Wiedza

Student zna i rozumie:

B.1.W1. podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji i zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;

B.1.W3. teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji - autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;

B.1.W4. proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przewyższania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami;

Umiejętności

Student potrafi:

B.1.U2. obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;

B.1.U3. skutecznie i świadomie komunikować się;

B.1.U4. porozumieć się w sytuacji konfliktowej;

B.1.U5. rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się;

B.1.U6. identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań;

B.1.U7. radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;

B.1.U8. zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student jest gotów do:

B.1.K1. autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym;

B.1.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Kontakt

psyks@ug.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Psychologia dla nauczycieli	5.9.0151
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Psychologii	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Biologia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia angielska
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	moduł specjalnościowy	filologia germańska
		specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia polska	moduł specjalnościowy	nauczycielska, wiedza o teatrze, nauczycielska, wiedza o mediach i pracy dziennikarza, nauczycielska, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o języku i kulturze kaszubskiej, nauczycielska, edytorska, nauczycielska, wiedza o filmie, nauczycielska, logopedyczna, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o kulturze
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska, nauczanie języka polskiego jako obcego
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia rosyjska
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Filologiczny	Iberystyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	specjalność nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Historyczny	Historia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	fizyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	fizyka z matematyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska, nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno- ekonomiczna z elementami GIS	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska, specjalność: geografia z przyrodą, nauczycielska, nauczycielska, specjalność: geografia z przedsiębiorczością, nauczycielska ścieżka geografia z przedsiębiorczością, nauczycielska ścieżka geografia z przyrodą

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Rafał Lawendowski; prof. UG, dr hab. Katarzyna Skrzyńska; dr Justyna Michałek-Kwiecień; dr Grażyna Szyling; prof. UG, dr Marcin Szulc

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin**Formy zajęć**

Wykład

Sposób realizacji zajęć

zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Wykład: 30 godz.

Liczba punktów ECTS

2

Termin realizacji przedmiotu

2021/2022 letni

Status przedmiotu

- fakultatywny (do wyboru)
- obowiązkowy

Język wykładowy

polski

Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją
- Wykład konwersatoryjny
- Wykład problemowy
- Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne**Sposób zaliczenia**

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi
- egzamin pisemny testowy

Podstawowe kryteria oceny

świadomość zagadnień wskazanych w piśmiennictwie przedmiotu, zaliczenie egzaminu pisemnego

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

Zakładany efekt uczenia się	Wykład konwersatoryjny	Wykład problemowy	Wykład z prezentacją multimedialną	Analiza tekstów z dyskusją
Wiedza				
B.1.W2	X	X	X	X
B.1.W3	X	X	X	X
B.1.W4.	X	X	X	X
B.1.W5	X	X	X	X
Umiejętności				
B.1.U1	X			X
B.1.U2	X			X
B.1.U5.	X			X
B.1.U6.	X			X
B.1.U7.	X			X
B.1.U8.	X			X
Kompetencje				
B.1.K1.	X			X
B.1.K2.	X			X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Brak

Cele kształcenia

Celem zajęć jest uzupełnienie i rozszerzenie podstawowej wiedzy z psychologii oraz nabycie umiejętności praktycznych użytecznych w pracy dydaktycznej. Zajęcia mają pomóc w wykorzystaniu wiedzy psychologicznej w projektowaniu działań edukacyjno – wychowawczych, a także autorefleksji, będąc jednocześnie inspiracją do rozwoju.

Treści programowe

1. Wprowadzenie - czym jest psychologia, funkcje i zadania psychologii, podstawowe terminy.
2. Psychologia kształcenia – modele zachowania się (psychoanaliza, behawioryzm, psychologia poznawcza, psychologia humanistyczna).
3. Rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć).
4. Rozwój społeczno-emocjonalny i moralny.
5. Rozwój i kształtowanie osobowości.
6. Rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych.
7. Krystalizowanie się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.
8. Modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych.
9. Metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania.
10. Idea wychowania humanistycznego i autorefleksja w pracy nauczyciela
11. Zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój.
12. Zaburzenia zachowania i zaburzenia opozycyjno – buntownicze u dzieci i młodzieży
13. Profilaktyka zagrożeń społecznych dzieci i młodzieży (przeciwdziałanie samobójstwom, bullyingowi rówieśniczemu, cyberzagrożeniom, używaniu substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie).
14. Indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

1. Grzegorzewska, L. Cierpiątkowska, A. R. Borkowska (2019) (red.), Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Od teorii do praktyki Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
2. Schaffer, D.R. i Kipp, K. (2015). Psychologia rozwoju od dziecka do dorosłości. Wydawnictwo Harmonia.
3. Kendall, P.C. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
4. Petrie P., (2011). Komunikacja w pracy z dziećmi i młodzieżą - wprowadzenie do pedagogiki społecznej, wyd. Zysk i S-

ka.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

5. Borkowska, A. i Domańska, Ł. (2006) (red.), Neuropsychologia kliniczna dziecka. Warszawa: PWN.
  6. Carson, R., Mineka, S. i Buther, J. (2003). Psychologia zaburzeń. Gdańsk, GWP – wybrane rozdziały z obu tomów
  7. Kołakowski, A., (2013)(red). Zaburzenia zachowania u dzieci. Gdańsk: GWP
  8. Kołakowski, A., Wolańczyk, T., Pisula, A., Skotnicka, M., & Bryńska, A. (2014). ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej. Przewodnik dla rodziców i wychowawców. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
  9. Pyżalski J. (2009) Bullying (mobbing) jako specyficzny typ agresji rówieśniczej. In: Rokicka B, editor. Poradnik pedagoga szkolnego. Gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna. Warszawa: Dr Josef Raabe. Spółka Wydawnicza
  10. Sutton, C. (2004). Psychologia dla pracowników socjalnych. Gdańsk, GWP – część o wypaleniu zawodowym i przemocy w rodzinie
  11. Szulc M. (2019) Psychologiczne uwarunkowania, konsekwencje i przeciwdziałanie zjawisku cyberprzemocy. WNCD 5-6 (272-273), s.3-9
  12. Szymańska J. (2012) Zapobieganie samobójstwom dzieci i młodzieży. Poradnik dla pracowników szkół i placówek oświatowych oraz rodziców. Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa.
- B. Literatura uzupełniająca
13. Całuniska M., Malinowski W. (2013). Trening umiejętności wychowawczych. Dla rodziców i specjalistów. Gdańsk, GWP.
  14. Cialdini, R. (2007). Wywieranie wpływu na ludzi. Gdańsk, GWP
  15. Pisula, E. (2005). Małe dziecko z autyzmem. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03 K_W09 K_U01 K_U05 K_K02 K_K03 H2A_W03 H2A_W05 H2A_U01 H2A_U03 H2A_K02 H2A_K03	<p>B.1.W2. student zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia;</p> <p>B.1.W3. teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych</p> <p>B.1.W4. proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami</p> <p>B.1.W5. zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy</p>

nauczyciela –
identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i
nauczycielskie wypalenie zawodowe

Umiejętności

- B.1.U1. student potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów
- B.1.U2. obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania
- B.1.U5. rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się
- B.1.U6. identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań
- B.1.U7. radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami
- B.1.U8. zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób

Kompetencje społeczne (postawy)

- B.1.K1. student jest gotów do autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym
- B.1.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych

Kontakt

https://wns.ug.edu.pl/pracownik/1700/rafal_lawendowski